

Doenvermogen of participatiemaatschappij

De laatste jaren was ‘participatiemaatschappij’ het toverwoord van de regering. Zelf je verantwoordelijkheid nemen voor eigen leven en omgeving. Daar lijkt een kanteling in te komen met de brief van staatssecretaris Van Ark aan de Tweede Kamer. In de brief gaat ze uit van ‘doenvermogen’: een keerpunt?

ONDERZOEKEN

Diverse onderzoeken bewijzen dat niet iedereen zelf de verantwoordelijkheid voor leven en omgeving aankan. Onder meer de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid, Rijksuniversiteit Groningen en het Nibud onderzochten dat lage zelfredzaamheid, laagtaligheid en moeite hebben met financiële administratie issues zijn waarmee de schulden- en incassoketen rekening moet houden.

LIFE-EVENTS

Daar komt nog een groep bij die tijdelijk, bijvoorbeeld door een life-event, hulp nodig heeft. Bijvoorbeeld door een sterfgeval in de omgeving, verlies van baan of een scheiding is de energie er niet om de dingen goed op te pakken. Rekeningen blijven liggen en als je niet oppast, zit je in de schulden.

DOENVERMOGEN

We moeten er rekening mee houden dat niet alle burgers onder alle omstandigheden in staat zijn om hun eigen leven en omgeving te organiseren. Dat aansluiten op het ‘doenvermogen’ is een veel beter uitgangspunt dan de participatiemaatschappij. Rekening houden met de problemen van mensen met schulden. Communiceren op een begrijpelijke manier en helpen waar nodig.

OMSLAG

Met alleen het veranderen van de term participatiemaatschappij naar doenvermogen zijn we er natuurlijk niet. Iedereen in de schuld-incassoketen zal aan de slag moeten gaan met de consequenties daarvan. Een voorbeeld is anders werken, met bijvoorbeeld andere brieven. Maar bovenal zorgvuldig en maatschappelijk betrokken je werk doen: met oog voor de schuldenaar!

BETALEN

Veranderingen komen niet vanzelf en zijn ook niet gratis. Als de schuld- en incassoketen anders gaat werken, kost dat geld. Geld dat ergens vandaan moet komen. Gemeenten die schuldhulp inkopen, moeten zich realiseren dat het beter kan en moet. En dat kost geld. Hetzelfde geldt voor schuldeisers. Gemeenten en schuldeisers moeten niet langer kiezen voor de goedkoopste gerechtsdeurwaarder of incasseerder, maar voor de best werkende. Dus niet alleen scores, maar ook de kwaliteit van werken moeten meer beloond worden!

Staatssecretaris Van Ark heeft visie en durf getoond in haar brief. Doenvermogen is een realistisch uitgangspunt, dat wetenschappelijk onderbouwd is. Of doenvermogen ook een succes wordt in de schuld- en incassoketen hangt voor een groot deel af van hun opdrachtgevers: gemeenten en schuldeisers!

Paul Otter is gerechtsdeurwaarder en bestuurslid van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). De KBvG zorgt voor een goede beroepsuitoefening door de gerechtsdeurwaarders bij de uitvoering van hun taken, met oog voor beide partijen. Paul blogt regelmatig over actuele zaken.